

ГБОУ Республиканский Бурятский Национальный лицей-интернат № 1

РАССМОТРЕНО:
На заседании МО
учителей бурятского
языка и литературы

_____

Руководитель МО:
/М.Б. Мункуева/

СОГЛАСОВАНО:
Заместитель директора
по УВР ГБОУ «РБНЛИ №1»

_____

Зам. Директора по УВР:
/Д.Д.Цыбикова/

УТВЕРЖДАЮ:
Директор ГБОУ
«РБНЛИ №1»

Рабочая программа

Предмет: Буряад хэлэн

Класс: 6

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
протокол № от
«30 августа» 2022 г.

2022 – 2023 учебный год

1.Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Буряад дунда нургуулида түрэлхи литература нуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ. Энэ программа мүнөө үсын ФГОС баримталан, 5-дахи классай «Бэлиг» хэблэлээр гараһан Б.Гомбоев, Б.Будаин, С.Будаинай зохёһон «Буряад хэлэн» гэхэн номдо таарууланхай.

Программын шухала **зорилгонь** хадаа:

1. Нурагшадай түрэлхи хэлэ үзэлгэ хадаа оршон тойронхи байдалые ойлгоходонь, мүн ород хэлэ болон бэшэшье предметүүдые үзэхэ хэрэгтэнь ехэ туһа хүргэдэг. Гадна нурагшадые болбосоруулха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туһалха арга боломжотой. Ушар тиимэһээ түрэлхи хэлэнэй үүргые саашань улам дээшэлүүлхэ, энэ предмет заалгые, хэшээл бүхэнэй үрэ дүнгые найжаруулха шухала.
2. Багшын шухала зорилгонуудай нэгэниинь хадаа нурагшадые алдуугүйгөөр, зүбөөр бэшүүлжэ нургаха болоно. Бэшэгэй дүримүүдые, сэглэлтын тэмдэгүүдые үзэхэдөө, нурагшад зүбөөр ойлгоод, тэдээнээ алдуугүйгөөр хэрэглэжэ нургаха ёһотой.
3. Түрэлхи хэлые литературатайнь нягта холбоотойгоор зааха хэрэгтэй. Тиихэдээ литературын хэшээлдэ үзэһэн уран зохёолой хэлэ, найруулга, холбоо үгэнүүд, оньһон болон хошоо үгэнүүд, зэргэсүүлгэнүүд, зохид мэдүүлэлнүүд, богонихон текстнүүд гэхэ мэтые буряад хэлэнэй хэшээлнүүдтэ үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.
4. Түрэлхи хэлэ, литературын хэшээлнүүдтэ хэлэлгэ хүгжөөлгэ хараалагданхай. Тиимэһээ изложени болон сочинени бэшэлгэ, хөөрөжэ нургалга гэхэ мэтэ хүдэлмэринүүд дүүргэгдэхэ ёһотой.
5. Буряад хэлэ үзэлгэ бэшэ предметүүдые үзэлгэтэй нягта холбоотой. Жэшээлхэдэ, буряад хэлэндэ түшэглэн, ород хэлэнэй олон ойлгосонуудые нурагшадта ойлгуулжа, хоёрдохи хэлэндэнь нургаха зэргэтэй.
6. Ургажа ябаа үетэндэ эрдэм болбосоролой үндэһэ нууриие гүнзэгыгөөр ба бата бэхээр үгэхэ, тэдэниие ажал дээрэ хэрэглэхэ, дадал шадабаритай болгохо, хүгжэлтын юрэнхы үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ.

2.Программын байгуулга ба удха

Табадахи класста үзэхэнөө дабталга (4 час.)

Аялгануудыг зүб бэшлэгэ. Абтаһан үгэнүүдэй һүүлэй аялгание буряадшалжа бэшлэгэ; үгэнүүдыг абяануудаарнь, бүридэлөөрнь; мэдүүлэлнүүдыг байгуулгаарнь шүүлбэрилгэ дабталга.

Фразеологи (4 час.)

Буряад хэлэнэй үгын сан дабталга; буряад хэлэнэй үгэнүүдэй хэрэглэлгээрээ илгарал; фразеологи тухай юрэнхы ойлгосо; фразеологизмуудай шанар шэнжэ ба гол түлэбүүд; оньһон, хошоо ба хурса мэргэн үгэнүүд.

Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо. (2 час.)

Морфологиин шэнжэлдэг гол зүйл –үгэ. Үгын бүридэл. Үгын үндэһэн. Түрэл үгэнүүд. Хэлэлгын хубинууд. Бээ даһан ба туһалагша хэлэлгын хубинууд.

Юумэнэй нэрэ (20 час.)

Юумэнэй нэрын удха шанар. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Тусхайта ба юрын юумэнэй нэрэнүүд. Юумэнэй нэрын хубилалга: тоо, зохилдол, хамаадал. Падежнүүдэй ба хамаадалай залгалтануудыг зүбөөр хэлэхэ, бэшэхэ шадабари, дадал бэхижүүлхэ.

Тэмдэгэй нэрэ (6 час.)

Тэмдэгэй нэрын удха шанар. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Тэмдэгэй нэрын илгарал. Тэмдэгэй нэрын бии бололго. Тэмдэгэй нэрын зохилдол, хамаадал.

Тоогой нэрэ (6 час.)

Тоогой нэрэ тухай юрэнхы ойлгосо. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Тоогой нэрын илгарал. Юрын ба бүридэмэл тоогой нэрэнүүд. Тоогой нэрын зохилдол, хамаадал.

Түлөөнэй нэрэ (6 час.)

Түлөөнэй нэрэ тухай юрэнхы ойлгосо. Морфологическа гол шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Түлөөнэй нэрын илгарал. Түлөөнэй нэрын хубилалга ба ондоо үгэнүүдтэй холболдолго. Түлөөнэй нэрэнүүдэй олоной тоо. Зохилдол. Хамаадал.

Дайбар үгэнүүд (5 час.)

Дайбар үгэнүүдэй удха шанар. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Дайбар үгэнүүдэй удхаараа илгарал. Дайбар үгэнүүдэй бии болодог аргууд. Дайбар үгэнүүдэй хамаадал.

Жэл соо үзэхэнөө дабталга. (4 час.)

Юмэнэй нэрын, тэмдэгэй нэрын, тоогой нэрын, түлөөнэй нэрын, дайбар үгэнүүдэй гол морфологическа шэнжэнүүдые ба синтаксическа үүргэнүүдые бэхижүүлхэ , хэлэлгын хубинууд тухай дүримүүдые хүсэнэг болгон дабталга. Хэлэлгын хубинуудаар морфологическа шүүлбэринүүдые хэлгэ

Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ (10 час.)

Үгүүлэл, тэрэнэй янзанууд. Юрэ хөөрэнэн текстээр найруулга бэшэлгэ. Уран зохёолой хэһэгээр дэлгэрэнгы ба хуряангы найруулга, һонирхолтой ушар тухай үгүүлэл бэшэлгэ, ажаглан хадуужа абаһанаа зураглалга, характеристикэ үгэлгэ, һанамжаяа бэшэлгэ, оршуулга, уран гоёор сээжээр ород ба буряад хэлэн дээрэ хөөрэлгэ.

3. Календарна-тематическа түсэблэлгэ

6. Буриад хэлэн, 6 класс, 1 четверть, 18 час.

№	Хэшээлэй сэдб	Сагай хубаари	Бурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдахан дунгууд			Шалгалтын түхэлнүүд	Гэрий даабари	ИКТ хэрэглэлгэ	Болзор	
				предметнэ	личностно	Метапредметнэ				Түсбөр	үнэн
1.	Оролто хэшээл. Буриад хэлэн XXI зуун жэлэй эхиндэ.	1 час	Индивидуальна хүдэлмэри-уншалга. Бүлэгөөр хүдэлмэри – литературна буриад хэлэнэй шэнжэнүүдые шүүмжэлхэ. Фронтальна-шалгалтын асуудалнуудта харюусаха. (4 н.)	Б-Б. Намсарайн текст уншаад, гол бодолыень элирүүлхэ, авторы асуудалда харюусаха. Д-Х. Цынгусева гай «Буриад хэлэн» гэһэн шүлэг уран уншалга. XXI зуун жэлэй эхиндэ буриад хэлэмнай ямар байдалда байнаб? Өөрынгөөһан амжа, хандаса харуулха.	Буриад хэлэнэй удха шанар тухай мэдэсээ үргэдхэхэ.	Уншаһан текстынгээ удхаар тобшолол хэхэ, һанамжаяа баталха.	Д-Х. Цынгусева гай «Буриад хэлэн» гэһэн шүлэг сээжэлд эхэ.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.			
Табадахи классга үзэһэнөө дабталга. 4 час.											
2	Фонетикэ Абян ба	1 час	Индивидуальна-	Абян ба үзэгүүдые	Д-Р. Намжилонго	Текстын гол удха	Ном соо үгтэһэн (Упр 9 н.)	Упр 15, «Буриад хэлэн»			

<p>Үзэгүүд. Аялган уудай тааралдал.</p>		<p>упражнениүү дые дүүргэхэ (Упр 4-5). Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Упр 6, 6 н.) Үгэнүүдые 3 бүлэгтэ хубааха, дүрим нэрлэхэ. Хоёр хоёроороо хүдэлхэ. Фронтальна- шалгалта (Упр 15, 9 н.) (Ямар дүримөөр бэшэгдэхэ үгэнүүд бэ?)</p>	<p>илгаруулха. Фонетическэ шүүлбэри хэхэ.</p>	<p>й «Доходолон» гэнэн текст уншахадаа, зүбөөр абяануудые үгүүлхэ, точконуудай орондо таараха аялган үзэгүүдые бэшэхэ. Ямар дүрим хэрэглэнэнэ баталха.</p>	<p>элирүүлхэ, ямар хургаал абахаар бэ, юу мэдэхэ болобобта, харюу үгэхэ.</p>	<p>12, 13 дүүргэхэ), вариантгаар шалгах.</p>	<p>сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.</p>	
<p>3 Дабталга. Лексикэ.</p>	<p>1 час</p>	<p>Индивидуальн а-упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 18-19). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 36. Бүлэгөөр хүдэлжэ, харилсааень олохо.</p>	<p>Абтаһан үгэнүүдые дүримөөр нь илгажа бэшэхэ. Антониуудые, синонимуудые һанаха, эхир үгэнүүдые бүрилдүүлхэ.</p>	<p>Антонимууд ые, синонимууд ые, эхир үгэнүүдые зүбөөр илгаруулха, харюугаа баталха.</p>	<p>Л. Тапхаевай «Мийсгэй» уранаар уншаха. Абт аһан үгэнүүдын ь анхаралдаа абаха. Гэрэй ямар нэгэ амитан тухай рассказ,</p>	<p>Упр 33, 14 н.. (Эхир үгэнүүдые тааруулан холбохо. Өөрыгөө сэгнэхэ.) Упр 35 (эдэ үгэнүүд ямар нюотаг хэлэндэ хэрэглэгдэ дэг бэ?)</p>	<p>Упр 31. 13 н. Б. Барадин.</p>	<p>«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэг лэлгэ.</p>

4	Үгын бүридэл. Синтаксис.	1 час	Индивидуаль на-упражнени нүүдье дүүргэхэ (Упр 37, 38, Упр 39. Упр 45, 51 н, 18-19 н.). Бүлгөөр хүдэлмэри-Упр 40, 17 н. (үгэнүүдье зохилдуулха). Упр 41 (залгабаринуу дыень тэмдэглэхэ.) Упр 50, 19 н. Д-Р. Намжилоной «Гурбан нохой» уншаад, хоёр хоёроороо хүдэлжэ, үгтэһэн үгэнүүдһээ мэдүүлэлнүү дые зохёохо. Фронтальна-	Текст тэмдэгэй тоогой нэрэнүүдье оложо шадаха, гол морфологи ческа шэнжэнүү дээрнь илгаруулха. Үгтэһэн үгэнүүдье мэдүүлэл болгохо, текст ямар мэдүүлэл нүүдһээ бүридэнэб илгаруул ха.	Точконуу дай орондо таараха газартань аялган үзэгүүдье табин бэшэхэ. Зүйр үгэнүүдэй бэшэлгэ тайлбарилха . (Упр 42, 17 н). Мэдүүлэлнү үдые зүбөөр зохёохо, текст ба мэдүүлэлнүү дые илгаруулха.	шүлэг гү, али зохёолго бэшэхэ.	Упр 52 уншаад, гол удхынь элирүүлхэ, түсэб та Упр 52 уншаад, гол удхынь элирүүлхэ, түсэб табиha.	Ном соо үгтэһэн упр 44 дүүргэхэ. Угын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ, бэе бээе шалгаха. Шалгалтын хүдэлмэри. Упр 54. «Һанагдаа гүй һайхан намар» (+), 21 н.	Упр 43, 19 н. 17 н, доро үгтэһэн схемэ нүү дээр үгэнүүд ые зохёохо, угын бүридэл өөр шүүлбэри хэхэ (жэшээн үүд дабагда ха ёһогүй.) Шалгалт ын диктант да бэлэдхэл	«Бурыад хэлэн» сахим һураха ном хэрэг лэлгэ.	
---	-----------------------------	-------	--	---	--	--------------------------------	--	---	---	--	--

			Упр 47, 18 н. Дорo үгтэнэн схемэ тайлбарилха.											
5	Шалгалтын диктант.	1 час	Шалгалтын диктант.						Шалгалтын диктант грамматическа даабаринууд тай.	Урда үзээнөө даблахa.				
6	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	1 час	Орфографи чesка ба пунктуацион но алдуунуудаа зүбөөр заһаха.						Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Словар на диктант да бэлэд хэл.				
Фразеологи. 3 час.														
7.	Фразеологи.	1 час	Индивидуальн а-упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 55,22 н. Упр 56, 23 н Д. Ошоров «Унаһан малгайга абангүй»). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 58, 24 н. (хоёроороо хүдэлжэ, үгтэнэн фразеологиз муудай	Буряд хэлэнэй дабталга; тэрэнэй хүгжэлтын тобшо түүхэтэй танилсуулга.	Буряд хэлэнэй үгын санда боложо байгаа һүүлэй үеын хубилалта нууд тухай.	Фразеологи 3 муудай удха тайлбарилх а, мэдүүлэлнү ү дые зохёохо. («Буряд хэлээр тестнүүд» упр 1, 37 н).				Упр 57, 23 н.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэг лэлгэ.			

8.	Фразеологи.	1 час	Удхыень тайлбарилха). Индивидуаль на-уцражнени нүүдье дүүргэхэ(Упр 60, 24 н, Упр 61. 24 н.).	Бурыад хэлэнэй үгэнүүдэй хэрэглэлгээ рээ илгарал, тэдэниие зүбөөр нэрлэхэ.	Ц-Д. Дамдинжаповай «Юрын бурыад эхэ» гэгэн зохёолшоо хэбэг уншаад, тогтомог холбуулал нүүдье олоод, удхыень тайлбарилха . (Упр 59, 24 н.)	Упр 64, 25 н. Дүгэрхы удхатай бурыад хэлэнэй фразеологи 3 муудые ханаха.	Фразеологизм муудые хэрэглэн, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	Упр 63, 25 н. (Асууда л нуудла харюуса ха).	«Бурыад хэлэн» сахим нураха ном хэрэг лэлгэ.
9	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальн а- уцражнени нүүдье дүүргэхэ(Упр 62, 25 н, Упр 65. 25 н.).	Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр бэшэхэ.	Үгтэһэн дабарияа хайнаар дүүргэхэ.	Дурагай зохёолойн гоо геройнууда й абари зандань тогтомог холбуулал нуудтай мэдүүлэл нүүдье зохёогоод бэшэхэ.	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Урда үзэлнөө дабтаха.	«Бурыад хэлэн» сахим нураха ном хэрэг лэлгэ.

Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо (2 час).

10	Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо.	1	Индивидуальна-упр 66, 27 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 69, 27 н. Фронтальная-(27 н. уншаад, таблицээр хүдэлмэри. 28 н.)	Морфологийн шэнжэлдэг гол зүйл-үгэгэн ойлгосотой танилсуулга.	Бээ даахан ба туналагша хэлэлгын хубинуудай илгарал дабтаха, бэхжүүлэхэ.	Хэлэлгын хубинуудые зүбөөр хэрэглэхэ.	Таблицаар хүдэлмэри. (28 н.) Жэшээ нүү дые зүбөөр ханажа, дэбтэртээ бэшэхэ.	Хэлэлгын хубинуудые зүбөөр хэрэглэн, мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	«Бураад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	
11	Практическа хүдэлмэри.	1	Индивидуальна хүдэлмэри-уншалга. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 71, 28 н. «Дэлхэйн хүн зон адли бэшэ...»	«Хүн зон түрэн нютагаа мартаха ёһогүй гэгэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Ямар хэлэлгын хубида хабаатай байнаб гэжэ үгэнүүд дээрэ тэмдэглэхэ.	Уншахан текстынгээ удхаар тошолол хэхэ, ханамжаяа баталха.	Практическа а хүдэлмэри. Бэхжүүлгэ	Морфологи дабтаха. (3-3 мэд. зохёохо).	«Бураад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	
Юумэнэй нэрэ. 20 час.										
12	Юумэнэй нэрэ. Юумэнэй нэрэ тухай ойлгосо.	1	Индивидуальна-§ 1 уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 72, 30 н, Упр 73. 31 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 74, 31 н. Фронтальная-	Юумэнэй нэрын морфологическа шэнжэнүүдгэ нь ба синтаксическа үүргэдэнь анхаралаа хандуулха.	«Бураад хэлээр тестнүүд» 1 даабари 39 н., 2 даабари 39 н. дүүргэхэ.	Упр 75, 31 н. уранаар уншаха. «Гэр бүлэ тухайгаа» дэлгэрэнгы гээр хөөрэхэ. Юумэнэй нэрэнүүдые хэрэглэжэ,	Алиш тээшээ адляар уншагдаха үгэнүүдые ханаха.	§ 1 уншаха. Упр 75, (+) 31 н.	«Бураад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	

13	Юумэнэй нэрэ юу тэмдэглэгдэг бэ?	1	(Упр 76, 31 н, алиш тээшээ адляар уншагдаха үгэнүүдые ханаха.	«Буриад хэлээр 1 даабари 39 н. (Шалгалтын даабари). Юумэнэй нэрэнүүдые олоод, доогуурнь зураха.)»	Ц-Х. Дарибазаров а гай «Нэрһэн» шүлэг уранаар уншаха.	Юумэнэй нэрэнүүдые хэрэглэн, жэмэстэ ошоһон, түүһэн тухайгаа бишихан зохёолго бэшэхэ.	§ 2, 33 н. (Жэмэсэй нэрэнүүдые ханаха, 2-2 мэдүүлэл зохёохо.)	«Буриад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.
14	Юрын ба тусхайта юумэнэй нэрэнүүд.	1	Индивидуальна-юрын ба тусхайта юумэнэй нэрэнүүдэй илгарал тухай уншаха.(§ 3,34 н.) Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 82, 35 н. + Буриад Республикын карта хараад, мэд. зохёохо. Фронтальная-хөөрөө эмхидхэхэ.	Упр 81, 34 н. Э. Дугаровай «Буриадайм нютагууд» гэхэн шүлэг уранаар уншаад, тусхайта юумэнэй нэрэнүүдые олохо.	Упр 82 «Буриад орон» уншаад, ород хэлэндэ сээжээр оршуулха. (35 н.)	Упр 85, 36 н. географическ а нэрэнүүдые ханажа бэшэхэ.	§3 уншаха. Упр 83, 35 н.	«Буриад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ
15	Х.х.х.	1	Индивидуальна-	Карта хаража,	Хөөрэлгэ	Үгтгэн	§ 3 уншаха. Упр	«Буриад

Творческо хүдэлмэри.	ча с	Упр 84, 36 н. тус карта хараха. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 92, 39 н. Байгал далайн олгиорогууд тухай хөөрэлгэ бэлдэлгэ. Фронтальна- (Упр 90, 38 н, домог уншаад, географическа нэрын түүхэ баримталан домог бэшэхэ.	үгүүлэл зохёохо. (Упр 84, 36 н.)	бэлдэхэдээ, мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха. (Упр 92, 39 н.)	даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхагай, дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүү дые зохёон байгуулха.	хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	91, 38 н. (Алдуунуудын ь занажа бэшэхэ).	хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэл гэ.
16 Юумэнэй нэрын бии бололго.	1 ча с	Индивидуальна- «Буриад хэлээр тестнүүд». (Юумэнэй нэрын гаралга.) Даабари 1,42 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Упр 98, 41 н. Фронтальна- Упр 99. 41 н. Үлүүгэ олохо.	Буриад хэлэндэ юумэнэй нэрэнүүд 4 аргаар бии болодог гэнэн ойлогсотой танилсуулга.	«Буриад хэлээр тестнүүд». (Шалгалтын даабаринууд. Даабари 1, 43 н. (Гаралан нууригай юумэнэй нэрэ илгaha.) Хүдэлмэриесэ эгнэлгэ.	Юумэнэй нэрэнүүд 4 аргаар бии болодог гэнэн ойлгосо үргэдхэн, мэдүүлэлнүү дые зохёон, үгүүлэл болгохо.	«Буриад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэл гэ.	§ 4 уншаха. Дүрим бүхэндэ 3-3 үгэ һанаха.	
17 Шалгалтын хүдэлмэри.	1 ча с	Фронтальна- шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээс оролдохо.	Үгтэн грамматическа даабаринуудаа дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэхэнөө дабгаха.	
18 Алдуу дээрэ	1	Индивидуальна-	Алдуу дээрэ	Алдуунуудаа	Алдуунуудаа	Алдуу дээрэ	Урда үзэхэнөө	«Буриад

хүдэлмэри. Четвер тийн дүн гаргалга.	ча с	Алдуу хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри- нэмэлтэ даабаринуу дые дүүргэхэ.	хүдэлмэри.	зүбөөр заһахаяа оролдохо.	заһахадаа, жэшээнүү дые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	хүдэлмэри.	дабтаха.	хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэл гэ.
---	---------	---	------------	---------------------------------	--	------------	----------	---

Календарна-темагическа түсэблэлгэ

Бурыад хэлэн, 6 класс, 2 четверть. 14 час.

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаа ри	Бурагшадай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дүнгүүд		Шалгалты н түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэ лгэ	Болзор	
				предметнэ	личносно метапредмет нэ				түсэбө өр	үнэ н
1.	Х.х.х.	1 час	Индивидуаль	Творческо	Үгтэһэн	Бэшэһэн	Урда	«Бурыад		

Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	на- үгтгэн сэдэбтэ зохёолго бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри-түсэб табиha. Фронтальна-хөөрөө эмхидхэхэ	хүдэлмэри бэшэхэ.	даабарияа найнаар дүүргэхэ.	хүдэлмэри дээ зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобшолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.	хүдэлмэри бэшэхэ.	хүдэлмэри дээ зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобшолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.	үзэлхөө дабтаха. «Орой намар» гэхэн сэдэбтэ мэдүүлэлнү үдые зохёохо.	хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.	
2. Юумэнэй нэрын морфологич еска аргаар гаргалга.	1 час Индивидуальн а- § 4 (2) уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 100, 42 н, Упр 101, 42 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 102, 42 н, Упр 103, 42 н. (Залгабаринууд ыень сээжээр олохо.) Фронтальна- (Упр 104, 42 н, залгабарииень элирүүлээд, сээжээр харюусаха.	Юумэнэй нэрэнүүд ехэнхидээ морфологиче ска аргаар гарадаг гэхэн ойлгосотой танилсуулга.	Залгабаринуу дай хүсөөр шэнэ үгэнүүдые бии болгохо ба үгын бүридлөөр шүүлбэри хэхэ.	Схемэнүү дээр юумэнэй нэрэнүүдые зохёохо. Ород хэлэнһээ буряад хэлэн дээрэ оршуулха.	Үгын бүридэ леер шүүлбэри хэхэ. (Упр 112, 45 н.)	§ 4 (2). Уншаха. Упр 109, 44 н.	«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.		
3 Юумэнэй нэрын нэгэнэй ба.	1 час Индивидуальн а- §5 (2) уншаха,	Упр 121 , 47 н. Даабари дүүргэхэдээ,	Упр 118, 47 н. Буруу зохёогдоһон	Упр 119. 47 н. (Холбуулал	Упр 123, 48 н. Ном соо угтгэн	§5 уншаха. Упр 116, 46 н. Б.	«Буряад хэлэн» сахим		

	олоной тоо.		упражнения нүүд дүүргэхэ(Упр 114, 45 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 115, 45 н, (олоной тоогой залгалтанууды е тайлбарилха.) Фронтальна- (Упр 117, 46 н.) Алдуутай үгэнүүд оложо захаха, бэшэһэнээ багалха.	олоной тоогой түхэлтэй болгохо, бэшэлгэ тайлбарилха.	холбуулал нууды захаха.	нуу дые ород хэлэнһээ оршуулха.) Наадан- мүрысөө үнгэргэхэ.- Упр 120, 47 н.	диктант үнгэргэхэ.	Ябжанов «Хэрмэшэ».	бураха ном хэрэглэ лгэ.	
4	Абтаһан үгэнүүд олоной тоодо зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальн а- уншалга, таблицаар хүдэлмэри (50 н.) Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 127, 49 н. Фронтальна- упр 125, 49 н. (Олоной тоогой залгалтанууды е бэшэхэ, бэшэлгээ баримталха.)	Упр 128, 50н. (Таараха аялан үзэгүүд бэшэхэ, харюугаа баримталха.)	Упр 10., 51 н. «Успех Наруто» оршуулхандаа, зүбөөр мэдүүлэлнүү дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүү дые зохёон байгуулха.	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ уншаха, дабтаха. Упр 129, 50 н. уншаха, хадуужа абаха.	«Бурад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэ лгэ.	

5	Юумэнэй нэрын зохилдол. Нэрын падеж. Хамаанай падеж.	1 час	Индивидуальн а- § 6 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 131, 52 н. Упр 144, 58 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 132, 53 н, (2 бүлэг болгоод бэшэхэ.) Упр 149, 60 н. Фронтальна- (Упр 133, 53 н.) Үгын бүридэлөөр шүүлбэри. Упр 146, 58 н.	Б. Мунгоновой зохёолһоо хэһэг уншаха. Упр 143., 57 н. уншаха, үгэнүүдые падеждэ зохилдуу лан уншаха.	Упр 132 дүүргэхэдээ, хэр зэргэ зүбөөр хэһэнээ шалгаха. Упр 145, 58 н. Бураад орон тухай мэдэсээ үргэдхэхэ.	Упр 134., 53 н. «Хасуури хаялтай гү?» сээжээр ород хэлэндэ оршуулха, асуудалда харюусаха, юумэнэй нэрын падеж элирүүлхэ. Бураад ороной сээгүүд...» гэһэн сэдэбтг материал суглуулха. (Упр 148, 60 н.)	Юумэнэй нэрэнүү дые зохилдуул ха. Упр 153, 61 н. Үгүүлэл оршуулха. «Цветки лотоса...»	§ 6. (3-3 юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуулха). § уншаха, упр 150, 61 н. үгтэһэн үгэнүүдэй зүб вариант тэмдэглэхэ.	«Бураад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.
6.	Зүгэй падеж. Үйлын падеж.	1 час	Индивидуальн на- упражненинүү дые дүүргэхэ(упр 155, 156, 62-63 н.) таблицаар хүдэлмэри хэхэ. Упр 161, 65 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 159, 64 н.	Ц. Цырендоржи евай «Намар» шүлэг уранаар уншаха, падежэй залгалтын хажуугаар ямар залгалтанууд байнаб?	Онһон үгэнүүдые уншаха, лексическэ шүүлбэри хэхэ. Удхаараа дүтэрхы онһон үгэнүүдые хараадаа абаха. (Упр 162., 65н.)	«Минии дурагай саг» гэһэн сэдэбтг шүлэг зохёожо туршаха. Уранаар уншаха. Үгын бүридэлөөр шүүлбэри зүбөөр хээд, тэдэ	Упр 159 (64 нюурта.) Үгэнүү дэй зүб вариан тылень шөлөхэ, харюугаа баталха. Һурагшын «Үбэл» гэһэн	§ уншаха, упр 150, 61 н. үгтэһэн үгэнүүдэй зүб вариант тэмдэглэхэ.	«Бураад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.

7.	Дидактичес ка материалнуу даар хүдэлмэри.	1 час	Зүб вариантынь шэлэхэ, харюугаа баталха. Упр 162, 65 н. Фронтальна- (Упр 160. 64н. Таараха падеждэ табин бэшэхэ, залгалтануу дыень тэмдэглэхэ. Упр 165, 67 н. Таабаринуу дые тааха, ажаглаха, бээ шалгаха. Ямар алдуунууд байнаб? Алдуунуудаа заһаха.	Угэнүүдые таараха падеждэ табиад бэшэхэ. Угын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ.	Даабари 1, 463 н. Шалгалтын даабаринууд ые дүүргэхэ. Ямар дүрим баримталаг дааб? Харюугаа баримталха.	Упр 166, 67 н. Ород хэлэнһээ оршуулха, холбуулалнуу удые зүбөөр хэрэглэн, мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	Юумэнэй нэрэнүүд ые падеждэ тааруулан бэшэхэ.	§ уншаха, дабтаха. Үгтэһэн үгэнүүдые зохилдуул ха.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.	
----	---	-------	---	---	--	---	---	---	---	--

8.	Зэбсэгэй падеж.	1 час	Даабари 3, 4, 45 н. Фронтальна-Упр 164, 66 н. н. Туһалагша үгэ хэрэглэжэ, зүб вариантыень шэлэхэ.	Индивидуальн а- § 7 (5) дүрим уншаха, үпражнениүү дые дүүргэхэ(Упр 171, 69 н). Фронтальна-Упр 172, 69 н.(точкын орондо таараха үзэгүүдые табяад, холбуулалнууд ые бэшэхэ, шалгаха.	Зэбсэгэй падеждэ аар, -яар, -гаар залгалтанууд ые абадаг гэнэн ойлогсотой танилсуулха.	Онһон үгэнүүдэй удха тайлбарилха. Упр 171. 69 н.	Үгын бүридлөөр шүүлбэри хэхэ, мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	Словарна диктант бэшэхэ.	§7 (5). Үгтэһэн үгэнүүдые зэбсэгэй падеждэ зохилдуул ха, үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	«Буриад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.	
9.	Хамтын падеж. Гаралай падеж.	1 час	Индивидуальн а- упражнени нүүдые дүүргэхэ: (упр 174, 177, 71 н.) Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Упр 176, 70 н харюугаа	Үгтэһэн үгэнүүдые хамтын ба гаралай падежнүүд тэ зохилдуул ха, үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүү	Упр 178, 71 н. Эхэ эсэгийн һургаал, захяа уншаха, тобшолол хэхэ, хадуужа абаха. Харюугаа баримталха.	Упр 175, 70 н. Буриад орон тухай текст оршуулха. Үгэнүүдые зүбөөр хэрэглэн, холбоо текст	Д. Улзытуе вай шүлэг уншаад, хаалта соохи юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуул ха.	§7 дабтаха. Урда үзэһэнөө дабтаха, юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуул ха.	«Буриад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		

1	Практическа хүдэлмэри.	1 час	харилсуулха.) Фронтальна-Упр 179, 72 н. Рассказ сэгнэхэ.	дые зохёо хо. Даабаринуу дые дүүргэхэ.	Упр 128. 69 н. (Үгын бүридэлөөр шүүдбэри хэхэ. Мэдүүлэлнүү дые зохёохо).	болгохо. «Байгаалин шэнжэлэл», ном, «Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэжэ, «Үбгэн буурал үбэлнай...» гэлэн сэдэбтэ холбоо текст бэшэхэ.	падеждэ табяад бэшэхэ, падежыень зааха. (Упр 180, 72 н.)	§7 анхаралтай гаар уншаха. (Юмэнэй нэрэнүүдые зохилдуулха)	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэ лгэ.		
1	Юмэнэй нэрын хамаадал. Ньюрта хамаадалай залгалта зүб	1 час	Индивидуальн а- § 7 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ. («Буриад хэлээр тестнүүд» Даабари 5, 45, №6, 46 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- («Буриад хэлээр тестнүүд» Даабари 5, 45, №6, 46 н. Фронтальна- дүүргэһэн даабаринуу даа шалгаха.)	Номоор хүдэлмэри. Юмэнэй нэрэнүүдые зохилдуулха. (Таблица хэрэглэхэ 52 н.)	Упр 183. 73 н. Холбуулалну удые ород хэлэндэ оршуулха.	Упр 185, 74 н. «Добрые слова ценнее золота» гэлэн текст оршуулхандаа, уранаар	Упр 186. 75 н. Бурагшын зохёон шүлэг	§ 8,9, уншаха. Упр 187, 75 н.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэ		

	бэшлэг.		хүдэлмэри. (74 н.) Упр 181, 73 н; Бүлгээр хүдэлмэри-Упр 184, 74 н. (Фронтальна-Упр 187, 75 н. (Нюурга хамаадуулха, залгалтануу дыснь тэмдэглэхэ.)	н. (Ямар хубилалта болоноб?)	Тобшолол гаргаха. Үгэнүүдые хэрэглэн, мэдүүлэлнүү дые зохёохо. Зохёон мэдүүлэлнүү дээ уншаха.	нюурга хамаадалай залгалтанууд ыень зүбөөр хэрэглэхэ.	уншаха, шүлэг, басни гү, али расказ зохёохо.		лгэ.	
1	Нюурга	1 час	Индивидуальн а- Номоор хүдэлмэри. § 9 (1, 2) дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 188, 189, 76 н).	1-дэхи ба 2-дохи нюурга хамаадал тухай ойлогосотой танилсуулга. Номоор хүдэлмэри.	Упр 191, 77 н. (Эдэ үгэнүүдые 2-дохи ганса ба олон нюурга хамаадуулхад аа, залгалтыень тэмдэглэхэ.	Упр 192., 77 н. уранаар уншаад, асуудалда харюусаха.		§ 9. (3-3 үгэ падеждэ зохилдуу лаад, нюурга хамаадуулха .)	«Буряд хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.	
2	хамаадалай залгалта зүб бэшлэг. 1-дэхи нюурга хамаадал ба 2-дохи нюурга хамаадал.		Бүлгээр хүдэлмэри-Упр 190, 1-дэхи олон нюурга зохилдуулха, залгалтануудыень тэмдэглэхэ. Фронтальна-дүүргээн даабаринуу даа шалгаха.)							
1	Шалгалтын	1 час	Фронтальна-	Шалгалтын	Зүбөөр	Үгтэһэн	Шалгалтын	Урда		

3	хүдэлмэри.		шалгалтын хүдэлмэри.	диктант бэшэхэ.	бэшэхээ оролдохо.	грамматичес ка даабаринуу даа зүбөөр дүүргэхэ.	хүдэлмэри.	үзэһэнөө дабтаха.		
1	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	1 час	Индивидуалын а- Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахаяа оролдохо.	Алдуунуудаа заһахадаа, жэшээнүүд-ые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэ лгэ.	
4	Четвертийн дүн гаргалга.		Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Нэмэлтэ даабаринууд-ые дүүргэхэ.							

Календарна-тематическа түсэблэлгэ
Бурад хэлэн, 6 класс, 3 четверть. 20 час.

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаар и	Бурагшад аяабуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дунгууд			Шалгалтын н түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэлгэ	Болзор	
				предметнэ	личности	метапредмет				түсэбөөр	үнэ
1.	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри и. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна-үгтэһэн сэдэбтэ зохёолго бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри-түсэб табиха. Фронтальна-хөөрөө эмхидхэхэ	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Үгтэһэн даабариянаар дүүргэхэ.	Бэшэһэн хүдэлмэри дээ зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобишолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Урда үзэһэнөө дабтаха. «Үбэлэй аашанууд» гэхэн сэдэбтэ мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	«Бурад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.	р	н
2	Нюурга хамаадалы залгалта зүб бэшэлгэ. 3-дахи нюурга хамаадал.	1 час	Индивидуальна-Номоор хүдэлмэри. § 9 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 193, 78 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 196, 80 н. оньһон үгэнүүдэй удха тайлбарилха.	3-дахи нюурга хамаадал тухай ойлоготой танилсуулга. Номоор хүдэлмэри.	Упр 194, 79 н. III-Н. Цыденжаповай үгтэһэн хэхэг уншаад, нюурга хамаадалда байһан юумэнэй нэрэнүүд ые түүжэ бэшээд,	Упр 199, 80 н. Үгтэһэн текст оршуулхадаа, үгэнүүдые зүбөөр нюурга хамаадуулан бэшэхэ.	Упр 198, 80 н. (Задача бодохо.)	§ 9. Упр 14 197, 80 н. (Холбуулал нуудые оршуулха.)	«Бурад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.		

					үгын бүридэлөө р шүүлбэри хэхэ.						
		Фронтальна-дүүргэн даабаринуу даа шалгах.)									

???

3	Бэхижүүлгын хэшээл.	1 час	Индивидуальна-«Буряд хэлээр тестнүүд». (Даабари 1, 47 н. Фронтальна-Даабари 3., 4, 47 н.	«Буряд хэлээр тестнүүд». Даабари 5, 47 н.	Юумэнэй нэрэнүүдые падеждэ зохилдуу лаад, ноурга хамаадуулха. Зүбөөр хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёхо.	«Буряд литература» гэһэн ном сооһоо ноурга хамаадалда байһан юумэнэй нэрэнүүдтэй мэдүүлэл нүүдые түүжэ бэшэхэ. Хэлэлгэ соо зүбөөр хэрэглэхэ.	Бэхижүүлгэ.	§ 7. Урда үзэлһэнөө дабтаха.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэг лэлгэ.	
4	Юумэнэй нэрын өөргэ хамаадал.	1 час	Индивидуальна-Номоор хүдэлмэри. § 10 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ.(Упр 201, 81 н.) Бүлгөөр	« Буряд хэлээр тестнүүд». Даабаринуу дые дүүргэхэ. (1, 48 н.) Өөргэ хамаадалай	Юумэнэй нэрэнүүд өөргэ хамаадахадаа, тус юумэн өөрын гэһэн удхагай болодог гэжэ ойлгохо шухала. (Таблицаар	« Буряд хэлээр тестнүүд». Даабаринуу дые дүүргэхэ (даабари 3, 49 н.) Буряд	§ 10. Упр 203, 82 н.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.		

5	Өөртгэ хамаадалай залгалтануудыг зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальна- номоор хүдэлмэри § 11. Упр 204, 82 н. Фронтальная- Упр 208, 85., «Шагтаяа дээрһээ тайла». Өөртгэ хамаадалай	Номоор хүдэлмэри: упр 209, 85 н. Онһон үгэнүүдыг уншаха, ямар тургаал заанаб? Юумэнэй нэрэнүүдэй	«Аяга сай» упр 212. 87 н. Текст уранаар уншаха, гол бодольень элирүүлхэ, нюурга ба өөртгэ хамаадалан юумэнэй нэрэнүүдыг түүжэ бэшэхэ,	Творческо проект дүүргэхэ (упр 213, 87 н.) «Хүнэй наһанда аба эжы хоёр ехэ туури эзэлдэг...» гэнэн	Творческо проект дүүргэхэ.	§ 11. Урда үзэлһэнөө дабтаха. Упр 210, 86 н.	«Буряд хэлэн» сахим тураха ном хэрэг лэлгэ.
			хүдэлмэри- Упр 202, 81 н.	залгалтагай үгэнүүдыг олохо.	хүдэлмэри: 82 н.)	арадайнгаа ёһо заншал сахижа ябая... өөртгэ хамаадалай залгалтагай юумэнэй нэрэнүүдыг олохо, үргэлжэлэл бэшэхэ. Ажаглалта хэхэ. «Буряд литература» гэнэн ном сооһо өөртгэ хамаадалай залгалтагай юумэнэй нэрэнүүдыг түүжэ бэшэхэ.			

			залгалтаг юумэнэй нэрэнүүды түүжэ бэшэд, үгын бүридэлээр шүүлбэри хэхэ.	залгалтануу дые сээжээр тайлбарилха.	зүбөөр хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүды зохёохо.	сэдэбтэ проект зохёохо. (Шэнжэлэл гын шэглэл ба сэдэб үгтэнхэй.)	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Буряд хэлэн» сахим бураха ном хэрэг- лэлгэ. Толи хэрэг- лэлгэ.
6	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна- үгтэн хэнэг уншаха. (Ород хэлэнхээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга). Бүлэгөөр хүдэлмэри- зураг сээжээр зураха. Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ.	Ород хэлэнхээ буриад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулха- даа зүбөөр мэдүүлэлнүү- дээ сохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхагай, дэлгэрэнгы мэдүүлэл- нүүды зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Буряд хэлэн» сахим бураха ном хэрэг- лэлгэ. Толи хэрэг- лэлгэ.

???

7	Ээ-эй, ээ-өө аялганууды зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуаль на- § 12 дүрим уншаха, упражненинүүды дүүргэхэ (Упр 217 , 89 н.), упр 226, 92 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр	«Соохор хон инзаган», упр 221., 91 н. уншаха, аялан үзэгүүды зүбөөр табиха.	Упр 218, 89 н. Үгүүлэл дэ нэрэ ханаха, хэдыдехи абзац соо үгүүлэлэй гол бодол байнаб? Үгэнүүды хүсэлдүүлжэ	«Эхэ эсэгын хургаал, захяа...» упр 222, 91 н. + Танай аба эжы, хүгшэн болон нагаса аба эжынэртнай	Упр 220, 90 н. «Ёлка» хурагшын оршуулга захаха, үгүүлэл үргэлжэлүүлхэ.	§ 12 уншаха, упр 216, 89 н. үгтэн оньһон үгэнүүды уншаха, дүримэй ёһоор бэшэхэ.	«Буряд хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэл гэ.
---	--	----------	--	--	--	---	---	--	---

8	Бэхижүүлгын хүдэлмэри.	1 час	215, 88 н. Харюугаа тайлбарилан, таблицаар харуулха. Фронтальна- (Упр 214, 88 н.) «Сагаан эдээн», гурагшын бэшлэн диктант шалгах, алдуунуудыень олохо.	Номоор хүдэлмэри. Упр 219, 90 н. Ц. Номтоевой «Һохор һамган» гэхэн арадай наадан тухай уншаха, аялган үзэгүүды зохёхо, жэшээгэ таблица үгтэнэ. Фронтальна- Упр 226, 92 н. Ээ-эй, өө табяад бэшэхэ, дүрим баримталха.	бэшэхэ, харюугаа баталха.	ямар хургаалнуудые заадаг бэ? Һанамжжакяа бэшэхэ... Үгтэһэн сэдэбтэ материал суглуулха.	Бэхижүүлгын хүдэлмэри.	§ 12 дабтаха. Шалгалтын асуудалнуудга харюу бэлдэхэ (94 н.)	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.
				-Ээ-эй, ээ-өө аялгануудые зүб бэшлэгдэ анхаралаа хандуулха, эдэ аялгануудтай үгэнүүды хэрэглэжэ, зүбөөр мэдүүлэлнүүды зохёхо.	«Улята и стрекоза» Б. Житков.(упр 224, 92 н.) оршуулгадаа, юумэнэй нэрэ тухай мэдэсээ хэрэглэхэ.				

Тэмдэгтэй нэрэ. (6 час.)

9	Тэмдэгтэй нэрэ.	1	Индивидуальна-95 н. Мойнон бэ, ямар зураглаха. Упражненинүүд ы дүүргэлгэ: упр 228, 96 н «Гүлэн» уншаха, гүлэн ямархан бэ гэжэ шадаха гүт? Юундэ? Зохёол һонирхолтой болгон бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри: упр 231, 97 н, үлүү үгэнүүдые олохо, бэе бээе шалгаха. Фронтальна-236, 98 н. Зүбөөр үгтэһэн үгэнүүдыень олохо, жэшээнүүдые һанаха.	Тэмдэгтэй нэрын гол морфологическ а шэнжэнүүдтэй нь ба синтаксическа үүргэтэйнь танилсуулаха.	Тэмдэгтэй нэрэнүүдтэ таарамжагай юумэнэй нэрэнүүдые һанан бэшэхэ. (Упр 232, 97 н.)	Үгтэһэн үгэнүүдтэ синонимуудые һанажа бэшэхэ, нэгэ бүлэг синонимуудтай мэдүүлэлнүүдые һанаха. (Упр 235, 97 н.)	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ 13. Упр 236, 98 н.	«Бурыад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.
10	Шанарта ба харилсаат а	1	Тэмдэгтэй нэрэнүүд удхаараа шанарта болон	Шанарта ба харилсаата тэмдэгтэй нэрэнүүдые	Харилсаата тэмдэгтэй нэрэнүүдэй залгабарийень	Буруу зохёогдоһон холбуулалнууд ые заһаха, бэшэхэ. (Упр	Алдуутай холбуулалнууд ые заһажа бэшэхэ. (Упр	§ 14. (Харилсаата тэмдэгтэй нэрэнүүдтэй	

1	1	Тэмдэгтэй нэрэнүүд.	харилсаата гэж илгардаг гэнэн ойлгосотой танилсуулха. Индивидуальна-номоор хүдэлмэри. § 14, 98 н. Упр 239, 100 н. Упр 240, 100 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 249, 103 н. (Хоёроороо хүдэлжэ, ород хэлэнхээ оршуулхадаа, тэмдэгтэй нэрэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ.)	зүбөөр илгаруулжа шадаха.	илгажа шадаха, абтаһан тэмдэгтэй нэрэнүүдые зүбөөр бэшэхэ арга үргэдхэхэ.	мэдүүлэлнүүды е зохёохо. (Упр 241, 100 н.)	240, 100 н.)	мэдүүлэлнүүды е зохёохо.)	
1	1	Тэмдэгтэй нэрын шанарай зэргэнүүд	1 ча с Индивидуальна- § 15. 103 н. Упр 251. 103 н. (Ямар амитан тухай хэлэгдэнэб, тааха.) + 2-хи абзац... Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 252, 103 н. Фронтальна-упр 254, 104 н. шэлэн	Тэмдэгтэй нэрэ 3 зэргэгтэй байдаг гэнэн ойлгосотой танилсуулга.	Нэгэ текстыень шэлэн оршуулхадаа, зүбөөр мэдүүлэлнүүдэ э зохёохо, зэргыень тэмдэглэхэ.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ.	Оршуулга (упр 254, 104 н.)	«Буряд хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.	

1	Тэмдэгтэй нэрье юумэнэй нэрын орондо хэрэглэлг э.	1	оршуулха.	Индивидуальна-номоор хүдэлмэри § 16. Упр 255. 105 н. Уншаха, оньһон үгэ бүхэнэй удха тайлбарилха. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 257, 106 н (Харилсуулха.) Фронтальна- упр 256, 106 н. 1 даабариенъ шэлэжэ хэхэ, шалгаха.	Олонхи ушарта тэмдэгтэй нэрэнүүд юумэнэй нэрын орондо хэрэглэгдэдэг гэһэн ойлгосотой танилсуулха.	Нэгэ текстыень шэлэн оршуулхадаа, зүбөөр мэдүүлэлнүүдэ э зохёохо. «Улаан шоно», «Хүрмэн» ород хэлэндэ оршуулха. (107 н.)	«Синица» текст оршуулаад, саашань үргэлжэлүүлхэ.	Зохёохы шадбарияа үргэдхэхэ.	«Буряд хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.		
2	Тэмдэгтэй нэрын падеждэ зохилдол.	2	оршуулха.	Индивидуальна-номоор хүдэлмэри § 17. Упр 260. 108 н. (Падеждэ зохилдуулха). + Мэдүүлэлнүүды е зохёохо. Бүлэгөөр хүдэлмэри: «Буряд хэлээр тестнүүд» даабари 1, 53 н, даабари 2, 53 н, даабари 3, 53 н,	Тэмдэгтэй нэрэнүүды зохилдуулхада, юумэнэй нэрын зохилдолой дүрим баримталаглад аг гэһэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Юумэнэй нэрын зохилдолой дүрим баримталан, тэмдэгтэй нэрэнүүды падеждэ зохилдуулха.	Үгэ ямар аялганаар, хашалганаар һүүлгэнэб, тэрээнһээ дулдыдажа залгалтануудые нь бэшэхэ.	§ 17 уншаха. (Тэмдэгтэй нэрэнүүды падеждэ зохилдуулха.)	Буряд хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.		
3	Тэмдэгтэй нэрын падеждэ зохилдол.	3	оршуулха.	Индивидуальна-номоор хүдэлмэри § 17. Упр 260. 108 н. (Падеждэ зохилдуулха). + Мэдүүлэлнүүды е зохёохо. Бүлэгөөр хүдэлмэри: «Буряд хэлээр тестнүүд» даабари 1, 53 н, даабари 2, 53 н, даабари 3, 53 н,	Тэмдэгтэй нэрэнүүды зохилдуулхада, юумэнэй нэрын зохилдолой дүрим баримталан, тэмдэгтэй нэрэнүүды падеждэ зохилдуулха.	Юумэнэй нэрын зохилдолой дүрим баримталан, тэмдэгтэй нэрэнүүды падеждэ зохилдуулха.	Үгэ ямар аялганаар, хашалганаар һүүлгэнэб, тэрээнһээ дулдыдажа залгалтануудые нь бэшэхэ.	§ 17 уншаха. (Тэмдэгтэй нэрэнүүды падеждэ зохилдуулха.)	Буряд хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.		

1	Тэмдэгтэй нэрэнүүдэд хамаадал.	2	даабари 4, 53 н. Фронтальная- упр 261, 108 н.	Тэмдэгтэй нэрэнүүд нгюурга ба өөртгэ хамаадуулхатад , юумэнэй нэрын хамаадалай залгалтанууды е абадаг гэлэн ойлгосо үргэдхэлгэ.	Б. Барадиной «Сэнгэ баабай» гэлэн зохёолхоо хэлгэ уншаад, шүүлбэринүүд ые хэхэ. (Упр 270, 111 н.)	«Гал тухай домог» упр 274. 113 н. Текст уншаад, найруулга бэшэлгэ. Ойлгоһон мэдэсээ хэрэглэжэ, үгүүлэл соохи юумэнэй ба тэмдэгтэй нэрэнүүдые зүбөөр бэшэхэ, хэрэглэхэ.	§ 18, упр 271. 112 н.	«Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	
4		с	Индивидуальная- номоор хүдэлмэри § 18. Упр 262. 109 н. (Нюурга хамаадуулха). + Упр 263, 109 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри: упр 264, 109 н (Тэмдэгтэй нэрэнүүдые өөртгэ хамаадуулха.) «Буряд хэлээр тестнүүд» даабари 6, 54 н, даабари 7, 54 н. даабари 8, 54 н, даабари 4, 53 н. Фронтальная- упр 266, 109 н. (нубарюулан бэшэхэ.)	Зураг дээрэ юу хараһанаа бодомжолхо.	Зурагай гол удха (сюжет) элирүүлхэ.	Уран гоёр, тодо хурсаар зохёолгоёо бэшэхэ.	Шалгалтын асуудалнуудта харюу бэлдэхэ. (117 н.) Зачётто бэлэдхэл.	Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	
1	Х.х.х.	1	Хэлэлгэ	Зураг дээрэ юу хараһанаа бодомжолхо.	Зурагай гол удха (сюжет) элирүүлхэ.	Уран гоёр, тодо хурсаар зохёолгоёо бэшэхэ.	Шалгалтын асуудалнуудта харюу бэлдэхэ. (117 н.) Зачётто бэлэдхэл.	Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	
5	Творческ о хүдэлмэр и. Байр Барадиева й «Гурбан	с	Хүгжөөлгын хэшээл. Упр 279, 116 н. «Эхэ эсэгийн хургаал, захяа» Буряд зоной хургаал	Зураг дээрэ юу хараһанаа бодомжолхо.	Зурагай гол удха (сюжет) элирүүлхэ.	Уран гоёр, тодо хурсаар зохёолгоёо бэшэхэ.	Шалгалтын асуудалнуудта харюу бэлдэхэ. (117 н.) Зачётто бэлэдхэл.	Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	

	зөөлэн» гэн зурагаар зохёолго бэшэхэ.		тухай уншаха.												

Тоогой нэрэ (6 час.)

1	Тоогой нэрэ.	1 ча с	Индивидуальн а-§ 19, упр 280. н.(тоогой нэрэнүүдые түүжэ бэшэхэ.) Тоогой нэрээр схемэ зохёохо. «Буряд хэлээр тестнүүд» даабари 3, 55 н, даабари 4, 55 н. дүүргэлгэ. Фронтальна-упр 281, 120 н. Тоогой нэрэнүүдые харилсуулха, шалгаха.	Тоогой нэрын гол морфологическ а шэнжэнүүдтэй нь ба синтаксическа үүргэтэйнь танилсуулха.	Тоогой нэрэнүүдтэ таарамжагай юумэнэй нэрэнүүдые һанан бэшэхэ.	Тоолоһон, дугаарлаһан тоогой нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	Зохёохы шадабари шалгаха.	§19., (тоогой нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.)	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.	
1 7	Тоолоһон тоогой	1 ча	Индивидуальн а- номоор	Тоогой нэрэнүүдые	Эдэ тоогой нэрэнүүд	Тоолоһон тоогой	Бэшэмэл сээжэ харюу	§ 20, упр 286, 122 н.	«Буряд хэлэн»	

19	Шалгалтын хүдэлмэри.	1	Фронтальна-уцр 295, 124 н. Алдуунуудын захиа, харюугаа тайлбарилха.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэлэн грамматическа даабаринуудаа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэнөө дабтаха.		
20	Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Четвертийн дүн гаргалга.	1	Индивидуальна-а- Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлгөөр хүдэлмэри-Нэмэлтэ даабаринуудые дүүргэхэ.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр захиаяа оролдохо.	Алдуунуудаа захиадаа, жэшээнүү дые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Урда үзэнөө дабтаха.	«Буряд хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.	Э.

Календарна-тематическа түсэблэлгэ

Буриад хэлэн, 6 класс, 4 четверть. 14 час.

№	Хэсээлэй сэдэб	Сагай хубаар и	Бурагшад ай ажаябуулгы н шэнжэ	Хараалагдахан дунгууд		Шалгалты н түхэлнүүд	Гэрий даабари	ИКТ хэргэлэлг э	Болзор	
				предметн э	личностн о				метапредметн э	түсэбөө р
1.	Х.х.х. Творческо хүдэлмэр и. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуаль на- үгтэһэн сэдэбтэ зохёолго бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри- түсэб табиha. Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ	Творческ о хүдэлмэр и бэшэхэ.	Үгтэһэн даабарияа найнаар дүүргэхэ.	Творческо хүдэлмэ ри бэшэхэ.	Урда үзэһэнөө дабтаha. «Хабарнай дуулаhaар...» гэһэн сэдэбтэ мэдүүлэлнүүды е зохёохо.	«Буриад хэлэн» сахим huраha ном хэргэлэл гэ.		

2	Тоогой нэрын падеждэ зохилдол.	1 час	Индивидуальна- § 22, 128 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (128 н.) упр 304, 128 н., упр 305, 128. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр	Тоогой нэрэнүүд юумэнэй нэрын удхатай болоходоо зохилдолог, нюурта ба	Хэн эгээ түргэнөөр хэлэжэ шадахаб? Уранаар, тодоор хэлэжэ huргаха.	Нэгэ текстыень шэлэн оршуулхатаа. тоогой нэрэнүүдые зүбөөр бэшэхэ. (Упр	Х. Намсараевай «Морхонсой хурыган» рассказ уншаад, удхыень тобшоор	§ 22, упр 308, 129 н.	«Буриад хэлэн» сахим huраha ном хэргэлэлгэ.	
---	--------------------------------	-------	---	---	--	---	--	-----------------------	---	--

				306. 129 н.)	дамжуулха, нанамжаяа хэлэхэ.							
3	Тоогой нэрын хамаадал	1 час	308, 129 н. Упр 309, 129 н. Фронтальна- упр 307, 129 н. Алдуунуудыень заһан, мэдүүлэлнүүдые буулгажа бэшэхэ.	өөртэ хамаададаг гэһэн ойлгосотой танилсуулха.	Сэсэн үгэнүүдэй удха тайлбарилха, тоогой нэрэнүүдэй мэдүүлэлнүүд соохи үүргэ элирүүлэхэ. (Упр 317, 132 н.)	Далай тухай мэдэсээ нэмэжэ хөөрэхэ. (Упр 320. 133 н.)	С. Батажаргалай «Бурханһаа заяатай, дэлхэйдэ суурхаһан бурыад хубсаһанда бузар халдахагүй...» гэһэн текст уншаад, тоонууд болон үнгэнүүд ямар үүргэтэйб? гэһэн асуудалда дэлгэрэнгы харюу үгэжэ шадха.	Шалгалтын асуудалнуудта харюу бэлдэхэ (138 н.) Зачёдто бэлдхэл.	«Бурыад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.			
4	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальна- § 23, 131 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (131 н.) упр 312, 131 н., упр 313, 132. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 318, 133 н. Упр 319, 133 н. Фронтальна- упр 321, 134 н. уншаха, тоонууд болон үнгэнүүд ямар үүргэтэйб?, алдуугүйгөөр буулгажа бэшэхэ, номоороо шалгаха.	Ород хэлэнһээ бурыад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулха- даа зүбөөр мэдүүлэлнүү- дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай,	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Бурыад хэлэн» сахим бураха ном хэрэг- лэлгэ.			

			парк «Тункинский» уншаад, нэгэ үгүүлэл шэлэжэ оршуулхадаа, тоогой нэрэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ. (Ород хэлэнһээ бураад хэлэн дээрэ оршуулга). Фронтальна- оршуулга.		анхаралаа хандуулха.	дэлгэрэнгы мэдүүлэл- нүүдые зохёон байгуулха.		Толи хэрэг- лэлгэ.
--	--	--	---	--	-------------------------	---	--	--------------------------

Түлөөнэй нэрэ (6 час.)

5	Түлөөнэй нэрэ.	1 ча с	Индивидуальн а- § 24, улпр 329. 140 н.(Уран уншалга. Басни ямар һургаал үгэнэб? «Гэрэл ба Һармагшан». н Түлөөнэй нэрэнүүдые түүжэ бэшэхэ.) «Эхэ Орон» Ц- Д. Дондоковагай шүлэг соохи	Түлөөнэй нэрын гол морфологическ а шэнжэнүүдтэй нь ба синтаксическа үүргэгэйн танилсуулха.	Түлөөнэй нэрэнүүдые олохо. Ямар шэнжэнүүдээр нь олообта? Харюугаа баталха. (Упр 332, 142 н.) Г. Чимитов «Манай һургуули».	Түлөөнэй нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	Зохёохы шадабари шалгаха.	§24., Түлөөнэй нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.)	н «Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.
---	-------------------	--------------	--	--	---	---	---------------------------------	---	--

6	Түлөөнэй нэрын удхаараа илгарал.	1 ча с	түлөөнэй нэрэнүүды ажаглаха. Фронтальна-упр 331, 141 н. (Түлөөнэй нэрэ хэрэглэхэ.)	Түлөөнэй нэрэнүүд б янзаар илгардаг гэхэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Д. Ошоровой «Зуруул» гэхэн текст уншаад, түлөөнэй нэрэнүүды олохо, илгаралыень зааха. Упр 335, 143 н. + Хөөрэлдөө үнгэргэхэ.	Түлөөнэй нэрэнүүды тааруулан бэшэхэ. Упр 337, 144 н. + Мэдүүлэлнүүд ээ зүбөөр зохёохо.	Түлөөнэй нэрын удхаараа илгарал хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 25, упр 339, 145 н.	«Бурыад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлг э.
7	Түлөөнэй нэрын олоной тоо.	1 ча с	Индивидуальн а- § 26, упр 341, 145 н.(түлөөнэй	Түлөөнэй нэрэнүүд тоодо хубилхадаа, зариманиинь	Үгтэһэн түлөөнэй нэрэнүүды олоной тоодо	«Бурыад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэн, холбоо текст	Түлөөнэй нэрын удхаараа илгарал хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 26. (Холбоо текст зохёохо.)	«Бурыад хэлэн» сахим нураха

8	Түлөөнэй нэрын зохилдол.	1 ча с	нэрэнүүдые болоноб? түлөөнэй нэрэнүүдые ажаглаха. (Түлөөнэй нэрэнүүдые тааруулан бэшэхэ, шалгаха.)	ондоо хууритай болодог гэхэн ойлгосотой танилсуулха.	табад, мэдүүлэлнүүды е зохёохо.	зохёохо.	Түлөөнэй нэрэнүүдые зохилдол хэр оршуулха. Упр 345, 147 н. + Мэдүүлэлнүүд ээ зүбөөр зохёохо.	Түлөөнэй нэрэнүүдэй зохилдол хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 27, упр 343, 146 н.	«Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлг э.	НОМ хэрэглэлг э.
9	Түлөөнэй нэрын хамаадал.	1 ча с	Индивидуальн а- § 27, 146 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (146 н.) упр 342, 146 н. Фронтальна-упр 346, 147 н.	Түлөөнэй нэрэнүүд зохилдодог. Бэшэхэ дүримынё юумэнэй нэрэнүүдэй дүримдэ адли гэхэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Ц. Номтосовой «Гарян тухай домог» уншаад, түлөөнэй нэрэнүүдые олохо, залгалтануу дыень зааха. Упр 344, 147 н.	«Мама- первый твой друг...» үгүүлэл оршуулха, нэрлэхэ. (Упр 354, 151 н.)	Түлөөнэй нэрэнүүдэй хамаадал хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 28, упр 357, 153 н.	«Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлг э.	«Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлг э.	
1	Практическ	1	Индивидуальн	Түлөөнэй	Ц-Ж.	«Наказ	Түлөөнэй	§§ дабтаха, мэд	«Буряд		

0	а хүдэлмэри.	ча с	а- упр 360, 153 н. Фронтальна- Упр 358, 153 н.	нэрын гол морфологическ а шэнжэнүүдэнь ба синтаксическа үүргэнь, түлөөнэй нэрын бэшэхэ дүримынь юумэнэй нэрэнүүдэй дүримдэ адли гэһэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Жимбиевэй «Гал могой жэл» гэһэн зохёолхоо текст уншаха, үүгүлэлдэ нэрэ һанаха.	матери» уншаха, сээжээр оршуулха. Гол бодолынь элирүүлхэ. Түлөөнэй нэрэнүүдэ хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	нэрын гол морфологичес ка шэнжэнүүдэнь ба синтаксическа үүргэнь, түлөөнэй нэрын бэшэхэ дүримынь хэр зэргэ ойлгоһынь шалгаха.	зохёохо.	хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.
---	-----------------	---------	--	--	---	--	--	----------	---

Дайбар үгэ. (2 час.)

12	Дайбар үгэ.	1 час	Индивидуальна- § 29, упр 366. 159 н. Упр 368, 159 н. Тэмдэгэй нэрэнүүдхээ дайбар үгэнүүдэ бүрилдүүлхэ.) Фронтальна- упр 369, 160 н.	Дайбар үгын гол морфологическа шэнжэнүүдтэйнь ба синтаксическа үүргэтэйнь танилсуулха.	Дайбар үгэнүүдэ олохо. Ямар шэнжэнүүдээрнь олообта? Харюугаа баталха. (Упр 367, 159 н.)	Дайбар үгэнүүдэ хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдэ зохёохо. (Упр 367, 159 н.)	Зохёохы шадабари шалгаха.	§29., (Дайбар үгэнүүдэ хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдэ зохёохо.)	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.
13	Дайбар үгэнүүдэй удхаараа илгарал.	1 час	Индивидуальна- § 30, упр 370. 161 н. Упр 371, 161 н.	Дайбар үгэнүүд удхаараа б бүлэгтэ илгардаг гэһэн	Асуудалнуудта харюусаха (упр 377, 163 н.)	«Гроза» гэһэн текст оршуулха упр 374, 162 н.	«Һүниин манаан» алдуутайгаар бэшэгдэһэн	§ 30, упр 381, 165 н.	«Буряд хэлэн» сахим һураха

14	Жэл соо үзэхэнөө дабталга.	1 час	Фронтальна-упр 380, 164 н.	ойлгосотой танилсуулга.	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Үгын баялиг, бэшэмэл аман хэлэлгээс хүгжөөхэ.	Үгэнүүдыень заһан бэшэхэ. Упр 382, 165 н. Бэхижүүлгэ.	ном хэрэглэ лгэ.	«Бурыад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.
	Шалгалтын хүдэлмэри.		Фронтальна-шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэһэн грамматическа даабаринуудаа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэхэнөө дабтаха.	

4. Һуралсалай методическа хангалга

1. Цыремпилова О.Ш, Жанчипова Ц.С. «Буриадхэлэн», Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2013 он.
2. С. Будаин, Ж. Жамбуева, Я. Ивахинова, Ц. Лубсанова «Буриад хэлээр тестнүүд», Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2007 он.
3. Б-Д. Батоев, С. Будаев, Б. Будаин «Буриадхэлэн» 5-9 кл., Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2006 он.
4. Х. Дамдинова, Цыремпилов «Буриад хэлээр дидактическа материалнууд», Улаан- Үдэ., 1983 он.
5. «Буриад хэлэн» сахим нураха ном. 2012 он.
6. Д. Доржиев, Р-Х. Санжимитыпова «Буриад хэлээр хэрэглэхэ дидактическа материалнууд». Улаан- Үдэ., 1992 он.
7. Д. Амоголонов «Буриад хэлэнэй орфографическа словарь», Буриадай номой хэблэл, Улаан- Үдэ., 1976 он.
8. «Буриад хэлэнэй тобшо гайлбари толи» Буриадай номой хэблэл, Улаан- Үдэ., 1992 он.
9. Л. Шагдаров, Н. Очиров «Ород-буриад толи» Россин эрдэмэй академи....
10. «Буриад хургуулин программанууд», «Буриад хэлэн 5-11 классууд» Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2008 он.

Шэнэ онол арга:

1. Компьютер
  2. Проектор
  3. Интерактивна самбар
  4. «Буриад хэлээр сахим нураха ном»
  5. Буриад уран зохёолой соносохо номой һан (аудиобиблиотека)
- Шалгах хэрэгсэл:**
- Шалгалтын асуудалнууд ба даабаринууд;
  - М-тест
  - Электрон номой тестнүүд
- Интернет онол арга:**
- <http://www.edu.ru> – Федеральный портал «Российское образование».
  - <http://www.edu03.ru/> - Министерство образования и науки РФ
  - <http://www.buryadxelen.org>

- <http://www.nomoihan.org>
- <http://www.ict/edu.ru/> - Портал «Информационно-коммуникационные технологии в образовании».
- <http://www.Kpmo.iv-edu.ru/> – Сайт регионального комплексного проекта модернизации образования.
- <http://fciorg.edu.ru/> - Федеральный центр информационно-образовательных ресурсов.
- <http://www.rikuo.ru/> – Сайт республиканского института кадров управления и образования.